

matia Wangionum Episcopus, Walterio Spirensi Episcopo adjuvante & Brunechone Prapposito suggerente, Magistro suo Otherto Abbate doctissimo collaborante, ut Sigebertus notat in Chronico ad annum 1008. Collectarium sive Corpus Canonum, vel ut idem Sigebertus lib. de Scriptorib. Ecclesiasticis appellat c. 142. Volumen, quod à nomine ipsius Burchardus denominatur, multo studio composuit: quod testimoniis omnium authenticorum Conciliorum, & Decretis Romanorum Pontificum, & sententiis omnium penè Catholicorum Patrum autorizavit, ex quo adhuc omnium Conciliorum Decreta autorizantur. De eo Bruschi. in Catalogo Episcop. Wormat. fol. 110. Obiit xiiii. Kal. Septemb. anno Domini m. xxv. Ejus etiam lex familiae edita est Coloniae cum ipsius Decreto, quæ in Paris. deest. Utraque verò excerptio tantum est xii. librorum, sive tomorum Burchardi, in libros tamen divisa xx. Surius xvi. tantum habuit, quibus in Conciliorum editione utitur sub hoc titulo ex codice xvi. librorum. Exemplar vetustissimum Burchardi in Bibliotheca Ecclesie Carnotensis Tricastinae, Vesuntinae, Burdigalensis.

Anselmus Lucensis, quem Joannes Micrologi scriptor cap. 17. Reatum vocat, vixit sub Gregorio vii. cujus cooperator fuisse dicitur circa annum Christi m. lxxx. Ejus meminit Sigebert. c. 162. lib. de Scriptorib. Ecclesiasticis. & scripta recenset, inter quæ nulla canonum Collectionis mentio.

Deusdedit Presbyter, S. R. E. Cardinalis titulo Eudoxie ab Hildebrando factus, jussu Victoris Papæ III. canonum volumen, ut Platina ait, in ordinem redegit circiter annum m. lxxxvii. Ejus in quibusdam Bibliothecis extant libri quatuor de rebus Ecclesiasticis. Hunc quidam Burchardi breviatorem dixerunt: malè. Vidimus aliquando exemplar hujus Collectionis in Bibliotheca Dominicanorum Valentini. Canarum in libros distinctum, continens multa ex Rom. Ecclesia ferriis, quæ Burchardus non viderat.

Ivo ex Prapposito Monasterii S. Quintini-Belvacensis ab Urbano Papa consecratus Episcopus, circa annum m. xcii. scripsit excerptiones Decretorum; sic enim vocat Epist. 49. & 81. quarum præfationem ineptè inter Hildeberti Cenomanensis Epistolas insertam video: nec magis aptè inter ipsius Epistolas. Appendix Sigeberti Decreta Ivonis appellat. Alii magnum Decretum inscribunt. Credo ad differentiam ejus, quod Hugonem Catalanum, sive Catalanum sit, breviasse Jacobus Bregomas autor est circa annum m. c. quod Panormie sive Pannomie titulo pridem editum est. Magnum illud publicavit Joannes Molinæus Gandavi 1561. in fol. De Ivone Sigebertus anno 1114. pag. 180. Vincentius Belvacensis lib. 26. c. 51. Antonius Flor. 2. parte Chron. tit. 15. c. 16. Exemplar est in Bibliotheca Sancti Victoris Paris.

Gregorius Presbyter, Polycarpi Autor, unde Polycarpus ipse dicitur.

Sicardus Cremonensis.

Gratianus Classensis Etruscus, Monasterii Sanctorum Proculi & Felicis Bononiae Monachus, Ordinis S. Benedicti, cujus Collectio in vet. Exempl. sic inscribitur: Concordia discordantium Canonum. Henricus de Gandavo cap. 49. de Scriptorib. Ecclesiasticis. Decreta vocat. Ejus meminit Conradus à Liechth. sub Lothario Saxone. Antonin. Summ. Theolog. part. 4. tit. 12. cap. 8. & part. 3. Summ. hist. tit. 18. cap. 66. Joan. Trith. lib. 2. de Vir. Illustrib. Ordin. Sanct. Benedicti. cap. 113. Aventin. Annal. Bo. lib. 6. pag. 624. Vincent. Belvac. lib. 23. cap. 31. & lib. 24. cap. 84. Felin. Sand. in c. ex parte 1. num. 43. de rescript. Gloss. in summ. 13. distinct. & in summa distinct. 18. Item in cap. sicut Christus 1. q. 1. Gloss. 2. Hofius Cardinalis lib. 2. de legitimis Judicis rerum Ecclesiasticarum. Didacus Covarruvias Episcopus Segobienensis lib. 4. variar. Resolut. & alib.

Huic Gratiani Collectioni, ait Antonius Augustinus Terraconensis Archiepiscopus, Cotta Palea discipulus dicitur aliquot addidisse capita, quibus ipsius Paleæ nomen adscriptum est. Ejus meminit Alexander Imola in rubric. de Verbor. obligat. & Jason idem in Proem. de actionib. Joan. Andr. in addit. ad Speculator. tit. de Disputation. & Allegationib. ad finem. Alexandrin. in proem. Decret. Alii putant Paleæ nomen præpositum antiquioribus Canonibus & Decretis, ut in libris βασιλικ. Παλαιῶν, pro veteri Interprete, ut in cap. 1. de desponsat. impub. quod est Hormisdæ.

Guido Perpinianus Catalanus Carmelita correctorium Decreti lib. 3. sub Joann. xxi. scripsit. Joann. Trithem.

Bernardus Circa, Papiensis Prappositus, dein Episcopus Faventinus Decretales Epistolas Pontificum Romanorum & Conciliorum capita quædam collegit usque ad annum m. cxc. Hæc est, quæ prima Collectio appellatur: in quâ sunt quædam ex corpore Canonum in Novellis vi. cap. 2. tit. de Præbend.

Gilbertus, Alanus: post hos Joannes Walensis, Volaterranus, qui Gilberto & Alano secundæ Compilationis nomen laudèmq; præripuerunt.

Bernardus Major, Compostellanus Archidiaconus, ex Regestis Innocentii III. cujus Romanam, sic appellat, compilationem: Petrus Beneventanus Notarius recognovit circa annum Christi m. ccx.

Innocentius III. ex Concilio Lateranensis, quod & generale Concilium plerumque absolute dicitur, Decretis & suis rescriptis ann. m. ccxv.

Has quatuor collectiones edidit Antonius Augustinus Episcopus Ilerdæ, ann. 1576.

Tancredus, Bononiensis Archidiaconus, Honorii III. Novellas sive extravagantes collegit, quæ & integræ reperiuntur.

Raymundus de Penna Forti, natione Catalanus, Ordine Dominicanus, Gregorii IX. Capellanus, libros quinque Decretalium ab Alexandro III. in quo desierat Gratianus, ex Superioribus Collectionibus compilavit, servato temporum ordine, qui in Antiqua Collectione neglectus fuerat: digestisq; in ea forma, quâ hodie utimur, circa annum Christi 1230. Sepultus est in conventu Barcinonensi. Vide Albericum de Rosat. in dict. Electio Imperat. Matth. Paris in Histor. Angl. fol. 158. & seq. In eos libros Bernardus de Botono Parmensis, Canonicus Bononiensis, & Decretorum Doctor, Apparatum scripsit; Vincentius Glossas.

In his Decretalibus, quæ citantur ex Regesto Gregorii, non sunt ex illius Magni Epistolis, quæ & hoc nomen præferunt, sed alterius posterioris: nam unusquisque Regesta sua per annos Pontificatus digesta habuit, quæ operæ pretium esset excutere. Est Innocentii III. si bene memini Regestum in Bibliotheca Collegii Fuxensis Tolosæ. Erant & multa Avenioni, jussu Gregorii XIII. translata Roman.

Bonifacius Octavus librum Sextum Decretalium circa annum 1299. ex Constitutionibus & rescriptis Gregorii IX. & X. Innocentii IV. Alexandri, Urbani, Clementis, Nicolai III. & suis collegit per Ricardum de Malumbriis. Albert. de Rosat. initio Lecture in primam partem Digestorum. Publicavit, non per omnia à receptus, maxime in iis quæ sunt ipsius Bonifacii, quem sibi parum æquum fuisse ea gens putavit.

Clemens PP. V. Vasco, post Concilium Viennense Kalend. Octobr. ann. m. ccccxi. celebratum Constitutionum librum unum colligi fecit, quem Septimum Decretalium dici voluit, ex Bernard. Guidon. eum publicavit xii. Kal. April. Sancti Benedicti Festo die anno m. ccccxi. in Castro de Montibus non longè à Carpenteroracte in Consistorio suo, & cum obiisset xxxi. ejusdem mensis die, à Joanne PP. XXII. postea publicatus est anno m. ccccxi. mense Novembri Clementinarum titulo: in quas & in Sextum Glossas scripsit Joannes Andreas Bononiensis, discipulus Guidonis de Aborsio Archidiaconi Bononiensis, anno m. ccccxxv.

Extravagantes, quæ extra Corpus Collectionum Canonum & Decretorum quasi vagantur, ut Novellæ Imperatorum, distinct. 19. c. si Roman. usque ad annum 1. Xisti, id est m. ccccclxxvii. à diversis collectæ sunt. Joannis PP. XXII. libris tribus collectæ leguntur cum Apparatu & Glossis D. Jesselini, sive Zenzelini de Cassaliis Juris Canonici Doctoris ad Arnaldum tituli Sancti Eustachii Cardinalem Diaconum. In reliquis Glossas scripsit Joannes Picardus Cardinalis tituli SS. Marcelli & Petri, qui fortassis & collegit: scripsit & Joannes Franciscus de Pavinis & Guillelmus de Montelauduno.

Collectio diversarum Constitutionum & Litterarum Romanorum Pontificum à Gregorio VII. id est ab anno 1073. usque ad Gregorium XIII. Romæ apud heredes Antonii Bladii 1583.

Canonum Libri à Chilperico Rege ad Episcopos missi meminit Gregorius Turonensis lib. 5. Histor. Francor. cap. 18. quem oportuit superalite annum Christi DC.

Gallicani Canones in Epistola Hormisdæ apud Gratianum distinct. 50. c. si quis 30. intelliguntur Araucanici Concilii can. 33. sed & Eliberitani can. 33. quod Gallicum videtur.

De Libris, qui Poenitentiales dicuntur, vide cap. 38. Synodi Cabillonens. & cap. 22. Turon Synod.

Poenitentiale Theodori Græci à Vitaliano PP. in Angliam missi, cum Adriano Abbate, & Cantuariensis Episcopi ordinati.

Beda Anglo-Saxonis, qui Venerabilis dictus est.

Magnentii Rabani Mauri.

Romanorum, quod Burchardus Collectioni suæ inseruit.

Antonius Augustinus collegit & edidit Venet. in 4. 1584.

Algarii Cameracensis Episcopi ad Ebonem meminit Sigebert. de Scriptorib. Ecclesiasticis. cap. 123. & Floardus in histor. Pontific. Roman.

Gregorii III. PP. nomine editum tom. vi. Biblioth. SS. Patrum pag. 603. videtur tamen posterioris Scriptoris. Eugenii PP. Canones Poenitentiales in Bibliotheca Joannis Tili M. S. fol. num. 356.

Roberti de Sancto Victore, cujus exemplaria sunt in Bibliotheca ejusdem Monasterii Parisiensis. Meminit Nicolaus de Cusa Epist. 7. ad Bohemos pag. 854.

Joannes Salisberienfis Britannus lib. 8. Poliorat. c. 23.

Alios vidi, qui libros Legis deputant igni; nec scindere verentur, si in manus eorum Jura pervenirent aut Canones.

Tempore Regis Stephani à regno iussæ sunt exulare leges Romanæ, quas in Britanniam Domus Venerabilis Patris Theobaldi Britanniarum Primatis advixerat. Ne quis etiam libros retineat edicto Regio prohibita est, & Vicario nostro indictum silentium. Comment. Forescut. c. 33.

. Beccensis Abbatis. Matth. Paris 103.

Beda lib. 2. Histor. Angl. cap. 5. apud Ivonem part. 4. c. 175.

Gratiani Decreto recensendo, anno scilicet 1582. adfuerunt.

- Illustrissimus Cardinalis Caraffa.
- Franciscus Turrianus, postea Jesuita.
- Petrus Ciaconus, Presbyter Hispanus.
- Flaminus Nobilius, Theologiæ Doctor, cui Annotationum cura mandata est.
- Hieronymus Parisetus, Juris Canonici Doctor in Studio Rom.
- Lalenus Salemius Viterbienfis, annos natus lxxxv.
- Morinus Gallus.

Septimi Decretalium Compilationi deputati fuerant à Sixto PP. V. ann. 1588.

- Dominicus Cardinalis Pinellus.
- Hyppolitus Cardinalis Aldobrandinus.
- Hieronymus Cardinalis Pinellus.
- Lucius Sanus, Episcopus Rupanus.
- Seraphinus Olivarius, Rotæ Auditor.
- Laurentius Blanchetus, Rotæ Auditor, & ejus in Galliam profecti loco Hieronymus Pamphilius Auditor & ipse.
- Franciscus Pegna, Rotæ Auditor.
- Pompeius Arretinus, Advocatus Consistorialis.
- Julius Casar Ottinellus, Secretarius Congregationis.